

X

2037

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

AGRICULTURE (Theory)

(Common with Open School)

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Morning Session)

Time allowed : 2½ hours

Maximum marks : 30

(Panjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 35/C ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 26 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕਟੋ ।
- (v) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (vi) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਲਾ ਦਿਓ ।
- (vii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 10 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1-2 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 15 ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 2-3 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17 ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 5-6 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੁਟ ਹੈ ।

- ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਈ-ਮੇਲ ਪਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
(ੳ) www.gadvasu.in (ਅ) www.pddb.in (ੲ) plantclinic@pau.edu (ਸ) www.pau.edu 1
- ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ?
(ੳ) ਲੁਧਿਆਣਾ (ਅ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ੲ) ਹਿਸਾਰ (ਸ) ਪਟਿਆਲਾ 1
- ਬੱਲੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਫ਼ੈਦੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) 13 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ (ਅ) 6 ਤੋਂ 8 ਸਾਲ (ੲ) 4 ਤੋਂ 6 ਸਾਲ (ਸ) 2 ਤੋਂ 4 ਸਾਲ 1
- ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
(ੳ) ਕਣਕ (ਅ) ਨਰਮਾ (ੲ) ਵੁੱਧ (ਸ) ਫਲ 1
- ਕਿਹੜਾ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) ਚੱਕੀਰਾਹਾ (ਅ) ਟਟ੍ਰੀਰੀ (ੲ) ਗਾਏ ਬਗਲਾ (ਸ) ਨੀਲ ਕੰਠ 1
- ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਦਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1

35/C-X

[Turn over

7. 'ਪੰਜਾਬ ਬਰੇਕਲੀ - I' ਕਿਹੜੀ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮ ਹੈ ? 1
8. ਆੜੂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
9. ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਬੰਨਿਆਂ ਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? 1
10. ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
11. I. C. A. R. ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
12. ਛੋਲਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਦੋ ਫਸਲ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
13. ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਦੋ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਗੁਣ ਲਿਖੋ । 2
14. ਐਗਰੋ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
15. ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਵਣ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
16. ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 5

ਜਾਂ

ਅਗੇਤੇ ਮਟਰਾਂ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ :

- (ੳ) ਦੋ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ (ਅ) ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ (ੲ) ਫ਼ਾਸਲਾ
(ਸ) ਸਿੰਜਾਈ (ਹ) ਝਾੜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ

17. ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਰੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ? 5

ਜਾਂ

- ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ ਚੂਹਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਅਪਨੀ उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 35/C अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 26 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) कोई अतिरिक्त शीट नहीं मिलेगी अतः उत्तर आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (v) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (vi) प्रत्येक प्रश्न का उत्तर समाप्त होने पर एक लाइन लगा दें।
- (vii) प्रश्न नं. 1 से 5 एक-एक अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, इनमें से ठीक उत्तर का चुनाव करें। प्रश्न नं. 6 से 10 एक-एक अंक के हैं। इनका उत्तर 1-2 शब्दों में लिखें। प्रश्न नं. 11 से 15 दो-दो अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 2-3 वाक्यों में लिखें। प्रश्न नं. 16 और 17 पाँच-पाँच अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 5-6 वाक्यों में लिखें। इन प्रश्नों में आन्तरिक छूट है।

1. पंजाब कृषि विश्वविद्यालय के प्लांट क्लिनिक का ई-मेल पता क्या है ?
(क) www.gadvasu.in (ख) www.pddb.in (ग) plantclinic@pau.edu (घ) www.pau.edu 1
2. हरियाणा कृषि विश्वविद्यालय कौन से शहर में स्थित है ?
(क) लुधियाना (ख) चंडीगढ़ (ग) हिसार (घ) पटियाला 1

3. तख्तियां (बल्लियां) बनाने के लिए सफेदे को कितने वर्षों के बाद काटा जाता है ?
 (क) 13 से 15 साल (ख) 6 से 8 साल (ग) 4 से 6 साल (घ) 2 से 4 साल 1
4. मिल्कफेड के द्वारा गाँवों में से किस पदार्थ की खरीद की जाती है ?
 (क) गेहूँ (ख) नरमा (ग) दूध (घ) फल 1
5. कौन-सा पक्षी अपना घोंसला ज़मीन के ऊपर बनाता है ?
 (क) कठफोड़वा (ख) टिटीहरी (ग) गाय बगुला (घ) नीलकंठ 1
6. रबी की दो दाल वाली फसलों के नाम लिखें। 1
7. 'पंजाब ब्रोकली -1' किस सब्जी की उन्नत किस्म है ? 1
8. आड़ू की दो उन्नत किस्मों के नाम लिखें। 1
9. खेतों की मेड़ों पर वृक्षों को किस दिशा में लगाना चाहिए ? 1
10. प्लांट क्लीनिक में प्रयोग किये जाने वाले कोई दो उपकरणों के नाम लिखो। 1
11. I. C. A. R. का पूरा नाम लिखें। 2
12. चना आधारित दो फसल चक्रों के नाम लिखो। 2
13. मक्का की फसल के दो पैतृक-वंशानुगत गुण लिखो। 2
14. एग्रो-प्रोसेसिंग कॉम्प्लेक्स में लगाई जाने वाली कोई चार मशीनों के नाम लिखो। 2
15. संपूर्ण खेत में वन कृषि करने के लिए लगाए जाने वाले चार वृक्षों के नाम लिखो। 2
16. पंजाब कृषि विश्वविद्यालय के लिए आने वाली चुनौतियों का वर्णन करो। 5

अथवा

मटर की अगेती किस्मों की खेती का विवरण निम्नलिखित अनुसार दीजिए :

- (क) दो उन्नत किस्में (ख) बीज की मात्रा प्रति एकड़ (ग) दूरी
 (घ) सिंचाई (ङ) उपज प्रति एकड़ 5

17. गाँवों से शहर की ओर लोगों का प्रवास रोकने के लिए क्या कदम उठाए जाने चाहिए ? 5

अथवा

बहु-पक्षीय योजनाबन्दी से चूहों की रोकथाम कैसे की जाती है ? 5

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code / paper-code **35/C** in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains 26 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) No extra sheet will be given. Write answer to the point. Do not strike the written answer.
- (v) All questions are compulsory.
- (vi) Draw a line at the end of the answer to each question.

(vii) Choose right answer from objective type Question No. 1 to 5 of one mark each. Question No. 6 to 10 are of one mark each and answer to be given within 1-10 words. Question No. 11 to 15 are of two marks each and answer to be given within 2-3 lines. Question No. 16 and 17 are of five marks each and answer to be given within 5-6 lines. There is internal choice also.

1. What is the e-mail address of Plant clinic of Punjab Agricultural University ?
 (a) www.gadvasu.in (b) www.pddb.in (c) plantclinic@pau.edu (d) www.pau.edu 1
  2. In which city Haryana Agricultural University is located ?
 (a) Ludhiana (b) Chandigarh (c) Hisar (d) Patiala 1
  3. For batten production, after how many years Eucalyptus can be harvested ?
 (a) 13 to 15 years (b) 6 to 8 years (c) 4 to 6 years (d) 2 to 4 years 1
  4. Which product is procured through Milkfed in rural areas ?
 (a) Wheat (b) Cotton (c) Milk (d) Fruit 1
  5. Which bird makes its nest on ground ?
 (a) Hoopoe (b) Red-wattled Lapwing (c) Cattle Egret (d) Blue Jay 1
  6. Write the name of two pulse crops of *rabi* season. 1
  7. 'Punjab Broccoli-1' is the improved variety of which vegetable ? 1
  8. Write the name of two improved varieties of peach. 1
  9. In which direction trees should be planted on boundaries of fields ? 1
  10. Write the name of any two instruments being used in plant clinic. 1
  11. Write the full form of I. C. A. R. 2
  12. Write any two crop rotations based on gram (chickpea) crop. 2
  13. List two important hereditary and yield contributory traits of maize crop. 2
  14. Write the name of four machines which can be installed in agro-processing complex. 2
  15. Write the name of four trees which are grown in whole field in agroforestry. 2
  16. Explain the future challenges to be faced by Punjab Agricultural University. 5
- or
- Write the cultivation of early maturing varieties of pea as per given below :
- (a) Two improved varieties (b) Seed rate per acre (c) Spacing
  - (d) Irrigation (e) Yield per acre 5
17. What should be done to stop the migration of people from villages to urban areas ? 5
- or
- How to manage rodents by integrated management methods ? 5